

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd fatuus sit & impius, qui de bonis suis superbit. Capvt XXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

qui vocem frangunt ob lasciuiam. ¶ Reprehensibilis est etiam in cantu nimia exaltatio vocis. Sicut faciunt illi qui potius volunt cantare altè, quam aptè, qui tatum volunt ascendere cantando, q̄ quandoque frangunt sibi collum spiritualiter: vel quandoque ad literam rumpunt se, quod ex superbia prouenit. Superbia enim plus audet, quam possit. Reprehensibilis est etiam in cantu additio punctorum, vel subtractione: quasi enim quædā species barbarismi videtur esse hoc in cantu: sicut in dictione barbarismus fit ex additione vel subtractione literę, vel syllabę. In cantu enim non videtur esse nimium approbanda vox falsa, præcipue in cantu claustralium. Et mirū est quomodo vox talis tantum placet quibusdam, cum ipsa videatur adeò deformis q̄ oportet eam secundi inter alias voces: alioquin non esset decens vel decou-

Vnde & quomodo oritur superbia, & ex quibus bonis.

C A P V T X X V .

Posuimus primam diuisionem superbiæ, & prosecuti sumus membra eius. Nūc cōsequens est, ut ponamus secundam & prosequamur. Diuiso vero ista sumitur secundū ea ex quibz oritur superbia. ¶ Notandum ergo, q̄ superbia quandoque oritur ex bonis naturæ, quandoque ex bonis fortunæ, quādoque ex bonis gratiæ. Bona verò naturæ quædā sunt corporis, quædā animæ. Corporis sunt ista, sanitas, fortitudo, agilitas, pulchritudo, nobilitas, libertas. Bona vero animæ naturalia sunt ista, cōstitudo ingenij & velocitas, memoriæ bonitas, potestas tolerandi exercitiū spirituale, naturalis dispositio ad virtutes, seu virtus naturalis. Bona vero fortunæ sunt bona exteriora, quæ sunt in potestate hominū, quæ ab hominibus possunt afferri: ut sunt diuitiæ, deliciæ, dignitates, laus seu gloria, & gratia humana. Bona vero gratiæ sunt scientia & virtutes. Ex ipsis bonis potest superbia nasci. Superbia enim nascitur ex pulchritudine. Vnde poëta: Fastus inest pulchris, sequiturque superbia formā. Item nascitur ex nobilitate. Vnde Sallustius: Commune malum nobilitatis est superbia. Similiter nascitur ex aliis bonis naturæ. Item nascitur ex bonis fortunæ, sicut ex diuitiis. Vnde Augustinus: Vermis diuitium est superbia. Ecclesia. 40. Facultates & virtutes exaltant cor. Item nascitur ex bonis gratiæ, ut ex scientia. Scientia enim inflat, secundum Apostolum 1. ad Corint. 8.

Quod fatuus sit & impius, qui de bonis suis superbit.

C A P V T X X VI .

Primo generaliter ostendemus, quod valde fatuus est & impius, qui de bonis suis superbit. Deinde ostendemus de quoque

quoque prædictorum bonorum, q̄ valde fatuum sit inde superbire. ¶ Et possunt quinque rationes assignari, quare fatuus sit & impius, qui de bonis suis superbbit. ¶ Primo, quia ipse quodammodo inferior est etiā irrationabilibus creaturis in hoc, q̄ illæ tantum sit in miseria poenæ, ipse vero homo in miseria poenæ & culpa. ¶ Præterea, creaturæ irrationabiles vnicā debent morte, poit quā nihil omnino mali sentiūt, homo verò impius debet est duplicitis mortis, quia post trānsitoriā habebit eternā: vnde nō parū fatuus est peccator, qui de bonis suis superbbit, superiorē seculis hominib⁹ reputādo, qui quodammodo brutis inferior est. ¶ Secundō verò fatuus est qui de bonis illis superbbit, in quib⁹ eū ipsa bruta excedunt: sicut est fortitudo corporis, & agilitas. Ipsi etiā Iudæi & Saraceni & alij pessimi homines plus habet de illis bonis, quam ipse habeat. Et etiā ipsi dæmones de sc̄ientia, quę videtur esse vnu, de maximis bonis quæ habent impij, plus videntur habere, quam ipsi impij habeant. vnde valde fatuus est qui de bonis illis superbbit, in quibus à d̄emonib⁹ superatur. ¶ Tertio fatuus est impius, qui de bonis suis superbbit, cùm bona illa sint etiā verecundiā verius, quam ad gloriā. vnde Aug. loquens ad impiū, inquit: Nónne vides te debere erubescere de bonis tuis, si domus tua plena est bonis, & te habeat malū. ¶ Quarto fatuus est impius, qui de bonis suis superbbit, quia bona ipsius ei bona non sunt. Sen. Nihil est homini bonū sine se bono. Est ne bonū homini, quod est ei materia infirmitatis & impedimentū salutis. Sapiēs: Omnia quæ extra nos sunt bona, quæcūq; fortè hominibus cōtingūt, nō ideo laudātur, quia habuit quis ea, sed quia honestē sit v̄sus. ¶ Ideo dicit Seneca, q̄ stulto nulla re est opus, nulla enim re scit vti. ¶ Quinto fatuus est impius qui de bonis suis superbbit: quia tantū habet dispensationem in eis, & periculum ei inde imminet duplex. Periculū enim est ei, si sortem amiserit: periculū etiam est ei, si lucrum non reportauerit. Et de viro quoque districta ratio exigetur ab eo. Vnde qui de multitudine istorū bonorū superbbit, ipse superbit de magnitudine oneris sui. Quod fatuum sit de bonis corporis sui superbire, videlicet sanitate fortitudine, velocitate & pulchritudine, &c.

CAPUT XXVII.

¶ Specialiter verò fatuū est superbire de sanitate corporis. ¶ Primo quia ista sanitas momētanea est. Hodie enim qui sanus est, cras infirmus vel mortuus est. Iac. 4. Quæ est vita vestra? Vapor est ad modicū parēs, &c. ¶ Secundo, quia corp⁹ hostis familius est, & ideo multū nocu⁹. Nulla enim pestis efficacior est ad nocen-